

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต
ของการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักปลัดเทศบาล

เทศบาลตำบล กม.5

อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำนำ

เทศบาลตำบล กม.5 ได้ดำเนินการรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต ของการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน ให้มีความโปร่งใสตรวจสอบได้และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่ ซึ่งปัญหาสำคัญและพบบ่อยนอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มา กำหนดเป็นมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบล กม.5 อีกด้วยเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในระยะที่สอง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบล กม.5

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน	
๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)	๓
๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) เทศบาลตำบล กม.5	๕
บทที่ ๓ การประเมินความเสี่ยง ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา	๖
เอกสารอ้างอิง	๗

บทที่๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ด้วยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International - TI) ได้เผยแพร่คะแนนความโปร่งใส ปี ๒๕๖๕ ตามดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index) ซึ่งเป็นการวัดคะแนนจากหลากหลายแหล่งที่มา โดยประเทศไทยได้ ๓๖ คะแนนจาก ๑๐๐ คะแนนเต็ม และอยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ จาก ๑๘๐ ประเทศ ต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๔ โดยอยู่ในลำดับที่ ๔ ของอาเซียน ทำให้อันดับปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ ๑๐๑ จากอันดับ ๑๑๐ เมื่อปีที่แล้ว ซึ่งให้เห็นว่าการทุจริตในประเทศไทยยังคงมีความรุนแรงอยู่ ส่งผลให้ภาพลักษณ์และดัชนีความเชื่อมั่นต่อต่างชาติที่มีต่อประเทศไทย

รัฐบาลจึงกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญในด้านการป้องกันการทุจริต โดยมีเป้าหมายให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลโดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐรวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกัน การทุจริตเชิงรุก เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจึงกำหนดให้ส่วนราชการทุกภาคส่วนเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) โดยกำหนดคะแนนตัวชี้วัดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ คะแนน เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นว่าเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติราชการอย่างซื่อสัตย์สุจริต จากยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดังกล่าวมีเป้าประสงค์สำคัญเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม ปลอดจากการทุจริต และคำนึงถึงบทบาทของทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันเฝ้าระวังต่อต้านและปราบปรามการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็งเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใสเทียบเท่าสากล

เทศบาลตำบล กม.๕ จึงได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมกรณี การให้หรือรับของขวัญของกำนัลหรือผลประโยชน์อื่นใด จากการปฏิบัติหน้าที่เพื่อกำหนดเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริตและการบริหารงาน ที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ใช้เป็นกลไกในการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และการประเมินผลด้านการป้องกันการทุจริตในประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่จะช่วยสนับสนุนต่อการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานไม่ก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
- ๓) เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดการกระทำที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๔) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารงาน แก่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า / มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	๖ เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน ๕ ครั้ง / มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ
๓	ปานกลาง	๑ ปีต่อครั้ง / มีโอกาสเกิดบ้างบางครั้ง
๒	น้อย	๒ - ๓ ปีต่อครั้ง / มีโอกาสเกิดบ้างแต่นานๆครั้ง
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง / อาจมีโอกาสดังแต่นานๆครั้ง

เกณฑ์ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานอย่างไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก(Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact)และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ความรุนแรงผลกระทบ (Impact)	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)					

๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบล กม.๕

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และผลกระทบของความเสียหายต่อกิจกรรม หรือภารกิจของเทศบาลตำบล กม.๕ ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสียหายในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อนนี้ เทศบาลตำบล กม.๕ จึงกำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับด้านการทุจริตขึ้น

บทที่ ๓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบล กม.5 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข

๖

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสียหาย				มาตรการป้องกันไม่ให้เกิด การทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	
๑	-	การให้หรือรับ ของขวัญของ กำนันหรือ ผลประโยชน์อื่นใด จากการปฏิบัติ หน้าที่	มีการให้ สินบน/ ของขวัญ/ สินน้ำใจ/ การเลี้ยง รับรอง/ ของกำนัน ต่าง ๆ แก่ เจ้าหน้าที่ เพื่อเอื้อ ประโยชน์ ให้ได้รับ การอนุญาต หรืออนุมัติ	ไม่มีมาตรการ ควบคุมที่ชัดเจน	๑.จัดทำประกาศนโยบาย ไม่รับของขวัญของกำนัน ทุกชนิดรวมถึงผลประโยชน์ อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ๒.จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ นโยบาย No Gift Policy ๓.จัดทำแบบฟอร์ม รายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy รอบ ๖ เดือน ๔.จัดกิจกรรมเพื่อร่วม แสดงพลังในการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชัน และกระตุ้นจิตสำนึกให้ เจ้าหน้าที่เทศบาลทุก ระดับไม่ยอมรับและไม่ทน ต่อการทุจริต	✓				๑. จัดทำประกาศนโยบายไม่ รับของขวัญ ของกำนันทุก ชนิด รวมถึงผลประโยชน์อื่น ใด จากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ๒.จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ นโยบาย No Gift Policy ๓. จัดทำแบบฟอร์มรายงาน ผลตามนโยบาย No Gift Policy รอบ ๖ เดือน ๔. จัดกิจกรรมเพื่อร่วมแสดง พลังในการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน และกระตุ้นจิตสำนึกให้ เจ้าหน้าที่เทศบาลทุกระดับ ไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการ ทุจริต	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่ รับของขวัญ ของกำนัน หรือ ผลประโยชน์ อื่นใด จาก การปฏิบัติ หน้าที่

เอกสารอ้างอิง

คู่มือการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.) ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖
คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงาน ป.ป.ท. กันยายน ๒๕๖๑